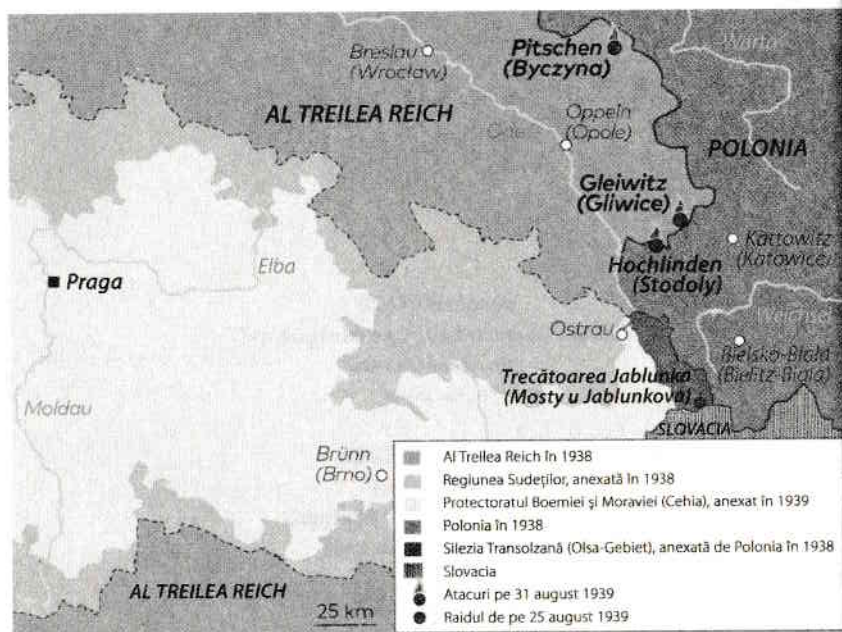

NICHOLAS BEST

OBIECTIV
JABLUNKA

PROLOG

Execuția era fixată pentru ora șase p.m. Toate pregătirile erau încheiate. Ghilotina fusese verificată în dimineața aceea și funcționa perfect. Era pregătită într-o construcție de cărămidă aflată în cealaltă parte a curții față de clădirea principală a închisorii.

Plötzensee se afla la periferia Berlinului. Devenise închisoare politică sub regimul nazist, plină de oameni al căror unic delict era opoziția față de Adolf Hitler. Pe la jumătatea lui august 1939, câteva sute de astfel de prizonieri erau deținuți în izolare la Plötzensee. Printre ei se afla Hannelore Kolb, tână femeie care urma să moară.

Hannelore avea douăzeci și trei de ani. Apelul ei împotriva pedepsei capitale pentru trădare fusese respins în dimineața aceea de 18 august. Ceafa lui Hannelore fusese rasă imediat și fusese mutată în celula condamnaților de la parterul clădirii Haus III, la câțiva pași de clădirea pentru execuții.

– Vei rămâne aici până vine timpul, îi spusese, în timp ce o băgau în celulă. Când se va întâmpla, totul va avea loc foarte rapid. Poți primi un preot, dacă dorești.

- Pot să-mi văd fiul?
- Nu se mai află aici. A fost dus în altă parte.
- Vreau să-mi văd fiul.
- S-a dus. Nu mai este fiul tău. N-ai de ce să-l mai vezi.

Hannelore fusese condamnată la moarte în luna mai 1938. Sentința ar fi fost executată imediat, dacă nu ar fi fost însărcinată la

Libris .RO
Respect pentru oamenii și cărți

vreamea respectivă. Cumva, știind că naziștii nu decapitau niciodată femeile gravide, reușise să rămână însărcinată, în închisoare, în timp ce aștepta procesul.

Naziștii nu decapitau nici mamele care alăptau. Știau că publicului nu i-ar plăcea. Lui Hannelore i se permisesese să-și hrănească copilul timp de nouă luni, înainte ca gardienii să-l ia de lângă ea. Săptămâna trecută fusese trimis pentru adopție.

Prin faptul că născuse, Hannelore trăsesese de timp, în speranța unei schimbări de regim, înainte să-i vină timpul pentru execuție. Dar naziștii rămăseseră la putere și timpul ei expirase. Știa că nimic nu o mai putea salva, acum, când minutele se scurgeau către ora șase.

– Mă bucur că nu vor folosi o secure, îi spuse ea pastorului care stătea cu ea, în celulă. Nu cred că aș fi putut suporta dacă era vorba de o secure.

Pastorul nu spuse nimic. Până de curând, *ar fi fost* o secure, o decapitare în stil medieval, în curtea închisorii. Dar naziștii înlocuiseră securea cu o ghilotină, în 1937. Instalaseră dispozitivul, în secret, într-un atelier vechi de lângă zidurile închisorii. De atunci, atelierul fusese mereu în funcțiune.

Veniră după Hannelore la șase fără două minute. Un judecător într-o robă roșie și un funcționar al curții, în verde, așteptau în fața celei, în timp ce mâinile îi erau legate la spate. O conduseră în curte și o escortară până la clădirea pentru execuții.

Aceasta era iluminată de un singur bec, simplu, în interior. Obloanele ferestrelor fuseseră închise, pentru a împiedica pe oricine să privească înăuntru. Ghilotina se afla în apropierea zidului și nu era atât de înaltă pe cât se aștepta Hannelore. Lama era ridicată, gata să cadă.

Călăul era și el pregătit. Purta o mască, o pălărie și o pelerină, toate negre. Doar mânușile lui erau albe.

Cei trei asistenți ai călăului stăteau în picioare, alături de el, de asemenea îmbrăcați în negru. Funcționarul porni un cronometru,

pe când judecătorul stabili, formal, identitatea lui Hannelore. Apoi judecătorul se întoarse către bărbatul mascat.

– Călău. Fă-ți datoria!

Hannelore fu condusă spre ghilotină. Pastorul se ruga, în timp ce ea era așezată cu fața în jos, pe podul basculant. Asistenții îi împinseră capul în poziție și lăsară capacul de lemn peste gâtul ei, pentru a împiedica orice mișcare. Călăul trase de maneta de acționare și se dădu înapoi, în timp ce căzu lama.

Urmă o tăietură foarte curată. Capul lui Hannelore căzu direct în ligheanul metalic, urmat de un lung jet de sânge, în timp ce trupul zvâcnea, cu ultimele urme de viață. Călăul verifică dacă totul era în regulă, înainte de a lua poziția de drepti, cu fața spre judecător.

– Domnule procuror, sentința a fost executată.

Funcționarul apăsă din nou pe cronometru.

– Zece secunde, raportă el. E foarte bine pentru ghilotinare.

– Așa este, acceptă judecătorul. Menționează asta în raport.

Trupul fu îndepărtat imediat și trimis la universitatea din Berlin, pentru disecție. Un profesor de la departamentul de anatomie făcea cercetări despre efectele stresului asupra sistemului reproducător la femei. Trupurile decapitate de la Plötzensee erau ideale pentru acest scop, având în vedere că erau încă proaspete când ajungeau acolo.

În același timp, o scrisoare oficială era trimisă familiei lui Hannelore, în Leipzig, informându-i pe membrii acesteia despre moartea ei. Scrisoarea era însoțită de două facturi. Una pentru costul execuției și a doua pentru adoptarea de către stat a fiului ei.

Veștile despre moartea ei au fost, de asemenea, transmise, prin telefon, lui Adolf Hitler, la Berchtesgaden. Hannelore fusese executată pentru că se desprinsese din mulțime și fugise spre mașina lui, cu un pistol încărcat în mână.

Nu ajunsese în apropierea lui Hitler înainte ca gărzile să o trântescă la pământ și să-i smulgă pistolul din mână. Oricum, atentatul

la viața Führerului îl neliniștise pe acesta. Era un avertisment neplăcut că se afla mereu în pericol.

– S-ar putea întâmpla mâine, se confesă el unui aghiotant, la scurt timp după incident. Un nebun ar putea să-mi ia viața în orice moment, uite așa.

– Nu prea cred, mein Führer.

– Germania nu-și permite să mă piardă. Asta-i problema. Nu acum, când este atât de multă nevoie de mine. Oamenii se vor baza pe mine când va începe războiul.

– Ce război, mein Führer?

– Cel împotriva Poloniei. Tentativa de asasinat a lui Hannelore împotriva lui Hitler îl determinase să se concentreze. Trebuie să începem războiul în clipa în care suntem pregătiți, cât timp sunt încă destul de tânăr ca să mă lupt. Trebuie să lovim curând, să nu mai întârziem, înainte să reușească cineva să mă omoare. Germania nu poate spera să supraviețuiască dacă noi nu supraviețuim.

CAPITOLUL UNU

Hitler vorbea serios. La patru zile după execuția lui Hannelore Kolb își convocă generalii la Berchtesgaden ca să-i informeze despre iminenta invazie a Poloniei.

Erau convocați aproape cincizeci de ofițeri superiori. Cei mai mulți dintre ei erau din armată, dar fuseseră chemați și șefii marinei militare și ai forțelor aeriene. Hermann Göring participa din partea Luftwaffe și amiralul Erich Raeder din partea marinei. Amiralul Canaris reprezenta Abwehrul, serviciul de informații militare. Toți primiseră instrucțiuni să ajungă în satul Berchtesgaden la timp pentru informarea care avea loc la prânz la Berghof, refugiul montan al lui Hitler din apropiere.

Cei mai mulți veneau pe calea aerului, aterizau la aeroportul din München, la Salzburg sau pe o mică pistă din apropiere de Berchtesgaden. Alții veneau cu mașina, așezați pe locurile din spate ale unui Mercedes oficial, în timp ce șoferii porneau pe drumul cel nou, din afara satului, care ducea la refugiul lui Hitler de la Obersalzburg. La sosire, toți ofițerii purtau haine civile. Ar fi trimis un semnal greșit reporterilor prezenți la fața locului dacă atât de mulți ofițeri superiori, în uniformă, s-ar fi adunat la Berghof.

Mulțimea era fascinată de tot acest trafic. Oamenilor obișnuiți nu li se mai permitea accesul în apropierea casei lui Hitler, dar încă puteau să urmărească distracția de pe autostrada publică.

R Sute de oameni făceau asta, în timp ce pe lângă ei trecea mașină după mașină, transportându-și ocupanții spre Berghof, la întâlnirea cu Führerul.

Unii dintre spectatori erau din sat. Cei mai mulți erau turiști, simpli excursioniști care sperau să-l vadă, măcar de la depărtare, pe Führer. În perioada de vârf din timpul verii mii de adepți entuziaști ai lui Hitler vizitau Berchtesgaden.

Înainte ca mașinile să ajungă la destinație, trebuiau să treacă prin câteva puncte de control. Ultimul punct de oprire se afla la intrarea acoperită, aflată chiar mai jos de Berghof. Paznicii SS verificau, din nou, acreditările și scrutau fețele pasagerilor, înainte de a se retrage, salutând. Apoi se ridica bariera și mașinile porneau, prin poartă, pe terenul de la Berghof. Apoi mai mergeau câțiva metri, înainte să se oprească, în sfârșit, în fața unei scări mari, din piatră, construită în peretele stâncos al muntelui. La baza scării așteptau aghiotanții militari ai lui Hitler, care făceau cu schimbul să-i întâmpine pe nou-sosiți și să-i conducă în sus, spre casă.

Clădirea se afla pe partea dreaptă, o veche cabană dărăpănată, pe care Hitler o cumpăraseră cu drepturile de autor ale cărții lui, *Mein Kampf*. Extinsese proprietatea în mod semnificativ, iar apoi adăugase o terasă și accesorii noi, luxoase. După o modernizare extinsă, Berghof devenise un loc potrivit pentru ca noul conducător al Germaniei să întâmpine demnitarii străini și să se bucure de verile petrecute la munte.

Câțiva dintre generalii săi vizitau locul pentru prima dată. Abia așteptau să ajungă, curioși să vadă un loc despre care auziseră atât de multe.

Reacția lor inițială, în timp ce aghiotanții îi conduceau în interior, era surpriza în fața opulenței. Conform propagandei naziste, Hitler era un om al poporului, un bătrân soldat care trăia simplu, care se bucura de un stil de viață modest, lipsit de pretenții. Generalii n-ar fi bănuțit așa ceva, după strălucirea de la Berghof.

Informarea avea loc în sala mare, cea mai încăpătoare și grandioasă încăpere de la Berghof. Era dominată de o fereastră uriașă, lungă de nouă metri și înaltă de șase, care oferea o priveliște dincolo de vale, spre munți. Rânduri de scaune fuseseră aranjate într-un semicerc, cu fața spre biroul lui Hitler.

Servitorii îi introduceau pe generali, unul câte unul. Aceștia se adunau lângă fereastră, admirând priveliștea, în timp ce alții continuau să sosească. Imediat ce ajunseră toți, unul dintre aghiotanții lui Hitler ceru liniște, înainte de a se adresa adunării.

– Bună ziua, domnilor. Înainte ca Führerul să vă vorbească, mi-a cerut să clarific un lucru. Nu va exista nicio înregistrare a acestei întâlniri. Nimeni nu trebuie să ia notițe sau să scrie ceva. Tot ceea ce se spune în această cameră trebuie să rămână privat și strict confidențial.

Un tremur trecu printre generali. Se întrebau ce anume urma să le spună Hitler, ceva ce nimeni nu trebuia să noteze.

Acesta își făcu apariția exact la ora douăsprezece. Se deschise o ușă și toată lumea luă poziția de drepti în timp ce el intra în cameră. În persoană, Hitler era mult mai scund decât apărea în buletinele de știri, dar părea plin de importanță și de încredere în sine, în timp ce înainta și își croia drum către biroul său.

Generalii își ocupară locurile. Hitler rămase în picioare, în spatele biroului. Înainte să înceapă să vorbească, așteptă până se liniști toată lumea.

– V-am adunat astăzi aici ca să vă informez despre Polonia, anunță el. Scopul întâlnirii este să vă informez că intenționez să încep operațiunile militare împotriva Poloniei, în următoarele câteva zile. Hitler privi, teatral, în jurul camerei, așteptând cuvintele să se așeze, înainte de a continua.

– În primăvara care a trecut, intenția mea era să amân rezolvarea problemei poloneze, până după rezolvarea conflictului, inevitabil, din vest. Cu toate astea, din nefericire mi-a devenit clar că Polonia se

va alătura, cu siguranță, vestului și ne va ataca, dacă intrăm în război cu Anglia și Franța. Acestea fiind spuse, am hotărât să atac primul și să rezolv problema poloneză, o dată pentru totdeauna.

Audiența asculta, îngrijorată. Părea că Führerul propunea declanșarea unui război.

– Totul depinde de mine, continuă el, datorită talentelor mele politice. Este improbabil ca să mai câștige cineva vreodată încrederea întregului popor german, așa cum am făcut eu. Existența mea este de mare valoare, dar aș putea să fiu eliminat, în orice moment, de un criminal sau de un nebun.

Hitler nu o menționa pe Hannelore Kolb, dar toată lumea știa la cine se referă.

– Mai mult, situația noastră economică înseamnă că nu putem rezista mai mult de câțiva ani, după cum Göring poate să vă confirme. Prin urmare, nu avem altă opțiune decât să acționăm acum.

Camera era tăcută. Generalii se întrebau, în sinea lor, ce vor face Marea Britanie și Franța dacă Germania se hotăra să atace Polonia. Dar Hitler anticipase asta.

– Dușmanii noștri nu vor face nimic, îi asigură el. Sunt niște viermi mărunți. I-am văzut la München. Sunt mult prea lași ca să ne atace. Și nu ar fi în interesul lor să facă asta.

Înaltul comandament cu siguranță spera la asta. Făcuseră simulări de război destul de des, război cu Marea Britanie și Franța. Germania pierdea, de fiecare dată.

– Britanicii se bazează pe ruși ca să ne oprească, dacă încercăm să cucerim Polonia. Hitler rânji, în timp ce trecea cu privirea peste asistență. Dar nu au ținut seama de ambiția mea. Domnul von Ribbentrop pleacă în seara asta spre Moscova. Va încheia un tratat cu Uniunea Sovietică, până poimâine. După semnarea tratatului, îi vom avea pe polonezi exact acolo unde dorim.

Deci asta era. Un tratat ca să cumpere pasivitatea rușilor, urmat de o invazie rapidă a Poloniei. Germania se va afla în război peste câteva zile.

Ofițerii ascultau cu îngrijorare crescândă pe măsură ce Hitler continua să vorbească. Niciunul dintre ei nu dorea război. Cu siguranță că vor lupta, dacă li se va ordona acest lucru, dar nu merita să riști un război pentru Polonia. Hitler își asuma un risc colosal fără vreun motiv serios care să fie pe înțelesul lor.

Îndoielile lor se adânciră după masa de prânz, când își reluară locurile ca să asculte planul detaliat al invaziei. Cu recolta adunată în siguranță și cu sezonul ploios nu prea departe, în septembrie, el era hotărât să atace fără întârziere.

– Distrugerea Poloniei trebuie să fie înfăptuită imediat, din cauza anotimpului. Este o luptă pe viață și pe moarte și va fi nevoie de o hotărâre de fier. Nu ne putem eschiva de la ceea ce trebuie făcut.

Hitler le explica strategia lui.

– Voi oferi un pretext pentru pornirea războiului. Nu are importanță dacă pretextul este plauzibil sau nu. În război tot ceea ce contează este victoria.

– Prin urmare, nu vă faceți griji pentru polonezi. Nu trebuie să avem nicio milă față de ei. Fiți cât de duri doriți. Poporul german are dreptul să se simtă în siguranță împotriva dușmanilor săi. Doar duritatea cea mai mare ne poate aduce victoria.

Toți cei din încăpere știau ce voia să spună Hitler prin asta. Crimă. Dorea să șteargă de pe fața pământului evreii polonezi, intelectualii, aristocrații și liderii religioși, astfel încât germanii să poată pretinde pământurile pe care le pierdeau aceștia, înainte să înainteze și mai mult, spre est. Spusese adesea aceste lucruri în privat, dar până acum nimeni nu-l luase în serios.

Ofițerii schimbau priviri între ei. Nu-i iubeau pe polonezi, dar nu se aflau în armată ca să comită crime. Dacă nu din alt motiv, fie și numai pentru că Marea Britanie și Franța nu vor accepta nicio dată așa ceva.

Așteptau să spună cineva ceva. Germania nu era pregătită pentru război. Cu stocuri de muniție pentru doar șase săptămâni, armata nu

avea resursele necesare pentru o campanie de lungă durată. Sigur, cineva se va ridica și îi va spune lui Hitler acest lucru.

Dar nu se ridică nimeni. Toți așteptau ca altcineva să vorbească primul. Nimeni din comandamentul suprem nu avea curajul să-și pună la bătaie cariera și să-și pună în pericol familia ca să fie cel care îi spune Führerului adevărul.

În schimb, toți ascultau într-o liniște sumbră, pe măsură ce el prezenta calendarul operațiunii *Fall Weiss*, care era numele de cod al invaziei Poloniei.

– Astăzi este marți, îi informă el. Trupele noastre se deplasează deja spre frontieră. Până vineri se vor afla pe poziții. Prin urmare, am stabilit data pentru invazia Poloniei.

Hitler privi dramatic în jurul camerei.

– Va începe sâmbătă, domnilor, pe 26 august. Forțele noastre vor traversa frontiera poloneză la ora patru și jumătate dimineața.

La scurtă vreme după aceea, întrunirea se termină. Generalii aveau figuri foarte grave în timp ce se pregăteau de plecare. Unii dintre ei își ascundeau îngrijorarea făcând un spectacol din felicitarea lui Hitler, înainte să plece. Cei mai mulți rămâneau tăcuți, în timp ce se întorceau la comandamentele lor ca să pună în aplicare planurile.

Amiralul Canaris se numără printre primii care pleacă. El ascultase cu neliniște tot mai mare felul în care Hitler sublinia strategia pentru anihilarea Poloniei. În pofida ordinelor, el își luase notițe, înregistrând în tăcere principalele puncte, pentru consultare ulterioară.

Canaris era șeful serviciului militar de informații Abwehr, dar nu era nazist. Asemenea altora de la acea întâlnire, el îl susținuse pe Hitler în perioada de început, dar își înțelesese rapid greșeala. Un număr semnificativ dintre generalii lui Hitler ajunseseră, reticenți, la concluzia că, pe termen lung, conducerea lui nu putea să însemne altceva decât dezastru pentru Germania.

Dezamăgirea lor atinsese culmea în timpul crizei de la München, din 1938. Câțiva dintre ei plănuiseră să-l asasineze, mai degrabă decât să permită invadarea Cehoslovaciei, care, credeau ei, ar fi declanșat un război inevitabil împotriva Franței și Marii Britanii. Complotul fusese organizat de generalul Halder, șeful de stat major al armatei. Acesta anulasese planul doar atunci când britanicii semnaseră un acord de pace, în loc să declare război.

Halder se afla pe terasă când Canaris ieși de la Berghof. Era un bărbat inteligent, cu ochelari. Canaris îl încolți, discret, în timp ce așteptau să le fie aduse mașinile.

– Ce crezi despre asta? Canaris își menținea vocea scăzută, astfel încât ceilalți să nu-l poată auzi. De ultima mică aventură a Führerului.

– E o nebunie. Am încercat să-l convingem să renunțe, dar nu vrea să asculte. Este hotărât să meargă mai departe, indiferent ce s-ar întâmpla.

– Chiar dacă asta înseamnă război cu Marea Britanie?

– El spune că nu se va ajunge niciodată la asta. Britanicii se vor retrage, așa cum au făcut și până acum.

Canaris nu era așa de convins. Contactele lui din Londra erau convinse că Marea Britanie va declara război imediat ce Wehrmachtul va pune piciorul în Polonia.

– Trebuie să-l convingem cumva pe Hitler, îi spuse el lui Halder.

– Nicio șansă. Nu după ce s-a întâmplat cu Cehoslovacia. Atunci ne-am înșelat, când i-am spus că va fi război dacă intrăm în Regiunea Sudeților. Acum nu mai crede nimic din ce îi spunem.

– Oricum, trebuie să încercăm. Contactele mele din Marea Britanie îmi spun că ei s-au schimbat, după München. De data asta vor lupta, cu siguranță, dacă sunt presați prea tare.

– Și tu îi crezi.

Halder împărtășea îngrijorarea lui Canaris.

– Îi cred. Țin legătura cu multă lume în Anglia. Toți spun același lucru.

Canaris vorbea cu autoritate. Un flux constant de germani anti-naziști își croiseră drum spre Londra, ținându-i la curent, în tăcere, pe britanici despre ultimele evoluții și căutând ajutorul acestora pentru evitarea unui nou război. Ei îi raportau lui Canaris, când se întorceau la Berlin.

– Nu va fi un război de tranșee, îi spuse Halder. Da data asta va fi ceva mult mai mobil. Vom lovi fulgerător, peste tot în același timp. Hitler își face socoteala că războiul se va termina înainte ca adversarii noștri să aibă ocazia să riposteze.

– Și înainte ca muniția să se termine?

– Așa spune el.

– Și dacă se înșală?

Halder se strâmbă.

– Dacă se înșală, suntem toți condamnați. Nu avem nicio șansă să câștigăm un război dacă acesta durează mai mult de câteva săptămâni.

Sosiră mașinile lor. Canaris era uluit, când se urcă în mașină. Încă nu putea să creadă că Hitler plănuia să atace Polonia peste trei zile și nimeni din comandamentul superior nu era pregătit să-l oprească. Mergeau ca orbii spre dezastru.

Gărzile SS salutară mașina lui Canaris când plecă de la Berghof. În lumina apusului încă erau mulțimi de privitori, oameni care sperau să apuce să vadă, în fugă, o persoană faimoasă, pe măsură ce treceau mașinile. Lui Canaris toți îi păreau fericiți și bine-dispuși, fără să știe ce le pregătea mult iubitul lor Führer.

Mintea îi alerga, în timp ce se întreba cum să acționeze. Asemenea lui Halder, Canaris fusese implicat din greu în planificarea atacului asupra Poloniei. Își va face datoria, dacă va fi nevoit. Dar ar fi preferat ca Hitler să fie împiedicat, cumva, înainte să poată să declanșeze un alt război.

În ce fel, totuși? Generalii nu-i vor fi de niciun ajutor. Sprijinul pentru un *puci* împotriva lui Hitler se evaporase după succesul lui de

la München. Hitler le dăduse clasă britanicilor și francezilor, în urmă cu un an. Generalii se păcăleau că va reuși din nou același lucru.

– München, domnule amiral?

Șoferul părea să-i fi citit gândurile lui Canaris.

– Da, München.

Canaris avea rezervare la un hotel pentru noaptea aceasta. Nu va ajunge înapoi la Berlin până a două zi, la prânz.

Se lăsă pe spate, făcându-se comod pentru călătorie. Vor avea nevoie de două ore ca să ajungă în capitala Bavariei. Canaris folosi timpul ca să treacă din nou peste notițele lui, cele pe care le luase la întrunire.

Nu exista nicio îndoială în legătură cu intențiile lui Hitler. Totul se afla acolo, notat cu scrisul de mână al lui Canaris. Führerul urma să atace Polonia sub un pretext oarecare și apoi să dezmembreze țara, convins, în sinea lui, că nici Marea Britanie, nici Franța și nici Uniunea Sovietică nu vor ridica un deget ca să-l împiedice.

Ca o confirmare, o escadrilă de bombardiere Stuka în picaj zbură pe deasupra mașinii lui Canaris, îndreptându-se spre est, spre Polonia. De câteva zile fuseseră multe asemenea zboruri, avioane de luptă ale Luftwaffe care se îndreptau spre aerodromurile de lângă graniță. Trupele de uscat se deplasau și ele, coloane lungi de infanteriști în exerciții militare „de rutină”, care duceau, toate, spre granița cu Polonia.

Vor fi imposibil de oprit, odată ce erau dezlănțuite. Dacă nu făcea nimic să împiedice asta, Europa se afla în război, în mai puțin de o săptămână.

Canaris se întreba ce să facă. Nu exista nicio șansă pentru un *puci*. Chiar și fără generali, Hitler încă avea dușmani în poliție, în corpul diplomatic și în garnizoana Berlinului, dar trei zile însemnau prea puțin timp ca să organizeze răsturnarea lui, ca să nu mai menționăm găsirea unei ocazii ca să-l poată aresta.

Nu era suficient timp nici măcar pentru un asasinat, chiar dacă ar găsi pe cineva care să facă o încercare.